

Tīklenes centrālā biezuma izmaiņas pēc kataraktas operācijas pacientiem ar ārstētu vecuma makulas deģenerācijas eksudatīvo formu

Līga Radecka¹, Guna Laganovska¹, Ēriks Elksnis²

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Oftalmoloģijas katedra, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Medicīnas fakultātes 6. kurss, Latvija

Ievads. Bieži vecāka gadagājuma pacientiem vienlaicīgi ir divas acu saslimšanas – vecuma makulas deģenerācijas eksudatīvā forma un izteikts lēcas apduļķojums – katarakta, katrai no tām nepieciešama sava ārstēšana. Vecuma makulas deģenerācijas eksudatīvās formas ārstēšanai izmanto atkārtotas intravitreālas vaskulārā endoteliālā augšanas faktora inhibitoru, piem., *Bevacizumab* injekcijas, bet katarakta tiek ārstēta, veicot operāciju – fakoemulsifikāciju ar intraokulārās lēcas implantāciju. Lai kvalitatīvi varētu ārstēt šos pacientus, svarīgi ir noskaidrot kataraktas operācijas veikšanas ietekmi uz tīklenes stāvokli.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Retrospektīvs pētījums, kura mērķis bija analizēt tīklenes centrālā biezuma izmaiņas, salīdzinot stāvokli pirms kataraktas operācijas, vienu mēnesi un vienu gadu pēc šīs operācijas, pacientiem ar ārstētu vecuma makulas deģenerācijas eksudatīvo formu. Centrālā tīklenes biezuma (CRT) mērījumi tika veikti, izmantojot optisko koherento tomogrāfiju. Tika iekļauti VSIA “Paula Stradiņa KUS” ārstētie vecuma makulas deģenerācijas eksudatīvās formas pacienti, kuriem kataraktas operācija tika veikta laika posmā no 2011. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim un kuru novērošana tika turpināta vismaz gadu pēc operācijas. Kataraktas operāciju visiem pacientiem veica viens ķirurgs.

Rezultāti. No 33 pacientiem 27 bija sievietes, bet 6 – vīrieši. Pacientu vecums operācijas brīdī bija no 73 līdz 86 gadiem (vidēji – 80 gadi).

CRT pirms kataraktas operācijas bija no 133 μm līdz 583 μm (vidēji 314 ± 122 μm), bet mēnesi pēc operācijas – no 119 μm līdz 672 μm (vidēji 293 ± 127 μm). Šis rādītājs 12 mēnešus pēc operācijas bija no 100 μm līdz 716 μm (vidēji 325 μm ± 160 μm).

Mēnesi pēc kataraktas operācijas CRT izmaiņas bija no samazinājuma par 269 μm līdz pieaugumam par 108 μm (vidēji – 19 μm). 13 pacientiem (39%) CRT palielinājās, bet pārējiem 20 pacientiem (61%) palika neizmainīts vai pat samazinājās, salīdzinot ar stāvokli pirms operācijas.

Salīdzinot CRT pirms operācijas un gadu pēc tās, izmaiņas bija no samazinājuma par 271 μm līdz pieaugumam par 253 μm (vidēji +14 μm).

Salīdzinot stāvokli mēnesi un 12 mēnešus pēc operācijas, izmaiņas bija no samazinājuma par 200 μm līdz pieaugumam par 468 μm (vidēji +25 μm). 18 pacientiem (54,5%) centrālais tīklenes biezums palielinājās, bet 15 pacientiem (45,5%) samazinājās.

Secinājumi. Iegūtie rezultāti parāda, ka standarta kataraktas operācija vairumā gadījumu būtiski neietekmē tīklenes stāvokli, bet vecuma makulas deģenerācijas eksudatīvā forma ir saslimšana, kuras ārstēšanai nepieciešama ilgstoša un regulāra novērošana, lai nepieciešamības gadījumā turpinātu ārstēšanu.